

Naturreservatet Fårabackarna i Trelleborgs kommun

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Fårabackarna
Kommun	Trelleborg.
Socken	Stora Beddinge
Gränser	Området markerat med kraftig svart linje på bifogad karta, och omfattar även vattenområdet i Östersjön till 3 m djup, bilaga 1
Fastigheter	Del av Stora Beddinge 57:1
Läge	Området är beläget ca 25 km öster om Trelleborg.
Kartblad	Topografiska kartan: 1D Ystad NV. Gula kartan (Ekonomiska kartan): 1C:88 Registerkarta: 1D8a 1380 Tullstorp Koordinater x: 614113 y:1352104
Naturgeografisk region	Sydvästra Skåne - region 6
Areal	Ca .4,7 ha land samt ca 6,9 ha vatten
Förvaltare	Trelleborgs kommun

Kommunfullmäktiges beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar kommunfullmäktige det område som utmärkts med kraftig svart heldragen linje på bifogade karta (bilaga 1) som naturreservat.

För att trygga syftet med naturreservatet skall de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

Syftet med reservatet

Syftet är att bevara Fårabackarna som är en rest av äldre tiders utmarkslandskap där de sandiga markförhållandena ännu präglar en karaktäristisk vegetation och flora. Syftet är också att bevara området för rekreation och friluftsliv i form av bl a bad och där området har stor betydelse som strövområde. Syfte med reservatet är även att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt för att skydda, återställa eller nyskapa värdefull naturmiljö för skyddsvärda arter.

Föreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap § 5 miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar är det förbjudet att

1. uppföra byggnad, mast eller annan anläggning
2. vidtaga åtgärd som förändrar områdets topografi, dränerings- och ytförhållanden eller landskapets karaktär, såsom att spränga, gräva, borra, schakta, plöja, harva, utfylla, dämna eller dika
3. sprida gödselmedel eller kemiska bekämpningsmedel
4. anbringa tavla, plakat, skylt, affisch, inskrift eller därmed jämförlig anordning.
Informations- och reservatsskyltar undantagna

5. så eller plantera träd, buskar eller för området främmande växter
6. anordna upplag
7. uppföra stängsel annat än för jordbrukets behov
8. avverka träd eller buskar
9. anlägga campingplats eller anordna uppställningsplats för husvagnar eller husbilar
10. bevattna eller klippa vegetationen med undantag av p-plats samt vid kiosk och minigolfbana

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap § 6. miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång inom området.

Markägare eller innehavare av särskild rätt till marken är skyldig att tåla att följande åtgärder vidtages för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen

1. utmärkning av, skyltning och upplysning om naturreservat
2. skötsel av reservatet innefattande röjning och avverkning av träd och buskar samt vid behov slätter enligt fastställd skötselplan
3. utförande och underhåll av anläggningar och anordningar för allmänhetens tillgänglighet samt drift och underhåll av befintliga ledningar tillhörande el- eller teledistributör, kommunens VA-nät, eller dikesföretag (Stora Jordberga 65, 1949).
4. uppföljning av områdets skötsel och miljöövervakning

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap § 30 miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud enligt andra lagar skall förbud gälla att

1. plocka eller gräva upp växter
2. göra upp eld
3. tälta eller ställa upp husvagn, campingbil eller motsvarande
4. rida eller cykla
5. gräva, borra, mejsla, måla, ta bort eller på annat sätt skada block, mark, buskar eller träd
6. anbringa tavla, plakat, skylt, affisch, inskrift eller därmed jämförlig anordning – informations- och reservatsskyltar samt gränsmarkeringar undantagna
7. framföra motordrivet fordon annat än på anvisade vägar och parkeringsplatser

8. lägga upp fritidsbåtar i området med undantag för på stranden och strandnära mark (strandklitterna) under tiden 1 april-30 september
9. medföra ej kopplad hund under tiden 1 april- 30 september

Föreskrifterna skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med naturreservats skötsel i enlighet med kommunen fastställd skötselplan eller för drift och underhåll av vid tidpunkten för detta beslut befintliga ledningar tillhörande kommunen, el- och teledistributör samt löpande underhåll av vägar och anvisade p-platser. Föreskrifterna skall inte heller utgöra hinder för rekreation i strandzonen i samband med bad.

Kommunen får enligt 7 kap. §7 miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade reservatsföreskrifter.

Beskrivning av området

Området ligger utmed Östersjöns strand. Området utnyttjas för friluftsliv och fårbeta i de norra delarna. På heden finns betydande naturvärden både från flora och från faunasynpunkt. Dessutom är den öppna heden av betydelse för landskapsbilden.

Naturtypen karakteriseras som öppen hagmark. Den dominerade vegetationen är en örtrik ljunghed i söder och en knylhavreäng samt en stagg- och borsttåtelhed i den norra delen. Växtarter som vårtåtel, knägräs, backnejlika och backtimjan påträffas i området. Vissa arter som påträffas tillhör sandstäppens vegetation som t ex fältsippan. Mandelblomma, fältmalört och gulmåra är andra växtarter som tillhör den torra strandhedsfloran. På de fuktigare partierna påträffas borsttåg och stenmåra. Ljungögontröst och höstlåsbräken är hotade arter som sällsynt växer i området. Vid inventering 1997 hittades 173 växtarter och vid inventering 2006 hittades 109 arter.

Omgivande landskap är mycket flackt och omges av fritidsbebyggelse. Vanligt förekommande fåglar som ängspiplärka trivs på den öppna hedmarken. Fältpiplärka har tidigare förekommit i området men är nu förmodligen försvunnen. Fältpiplärkan trivs på magra kortvuxna hedar som är täckta av ljunghed, sandstarr eller borttåtel.

Insektslivet är intressant i området, bl a har tidigare den sårbara fjärilsarten malörtskapuschongfly och en annan sällsynt fjärilsart, smaragdgrön lundmätare, påträffats i området. Vid fjärilsinventering år 2006 påträffades även andra hotade fjärilsarter (mjölfly och snedsträckt fältsippa). Malörtskapuschongfly kunde ej återfinnas vid denna inventering.

Sommaren 2007 genomfördes en översiktlig inventering av insektsfaunan med fokus på solitära (ensamlevande) bin. I de yttre delarna av reservatet, heden torrängarna, klitterna och havsstranden finns en intressant och artrik insektsfauna med betydande entomologiska värden.. De strandnära avsnitten är mycket blomrika och är därför en ytterst viktig näringsresurs för blombesökande bin och andra insekter. Antalet arter av solitära bin på Fårabackarna uppgick till 25 stycken tillhörande 13 släkten vid inventeringen 2007. Två hänsynskrävande, rödlistade arter (hedensidebi och randyxbi) hittades vid inventeringen.

Berggrunden vid Fårabackarna består i sin övre del av kalksten (s k Danienkalksten). Den har en varierande hårdhet med hög flinhalt. Den täcks av sandlager med ett tunt vegetationstäck överst. Sanden har bildat fossila dyner som utbreder sig på de breda strandvallarna. Flygsanden har på vissa ställen bildat oregelbundna dyner med en mäktighet på flera meter.

Reservatet omfattar även vattenområdet i Östersjön till 3 m djup. Den marina delen av reservatet karaktäriserades av en fauna med få arter och få individer och är typiskt förekommande på exponerade, sanddominerade lokaler utan vegetation. Även förekomsten av vegetation i vattnet är sparsam vad avser arter i jämförelse med likvärdiga områden längs sydkusten. Avsaknaden av arter som sågtång och ålgräs beror sannolikt på att exponering av vågor och att strömförhållandena är mindre gynnsamma, i kombination med ett allmänt sett bristfälligt ljusklimate.

Tillgängligheten med bil- och cykelvägar till området är god. Parkeringsplats finns i områdets östra del. Enstaka stigar passerar området.

Fårabackarna hävdas i norra delen genom fårbeta. Den norra delen är inhägnad med staket som har passageövergångar. Den södra delen hävdas genom slitage av badgäster och kaniner.

Området saknar förordnande enligt 7 kap. miljöbalken. För att säkerställa områdets mycket höga naturvärden genom bildandet av ett kommunalt naturreservat har detaljplanen över området upphävts 2005. I kommunens översiktplan från 2002 är området inte specifikt omnämnt för exploatering eller förändring utöver befintliga planer. Området är omnämnt i översiktplanen som ett område med mycket högt naturvärde utmed kusten.

I kommunens förslag till naturvårdsplan (rev 2004) är området beskrivit som ett område med högt naturvärde och för att förstärka skyddet bör det på sikt skyddas som ett naturreservat.

Området finns beskrivet i länsstyrelsens inventering över ängs- och hagmarker (1993) som en öppen hagmark och som ett relativt gott exempel hur äldre tiders odlingslandskap såg ut vegetationsmässigt. Området finns även med i ängs- och betesmarksinventeringen 2002-2004.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt för att skydda, återställa eller nyskapa värdefull naturmiljö för skyddsvärda arter bör det angivna området avsättas som naturreservat.

Kommunen gör den bedömningen att ordningsföreskrifterna inom naturreservatet är av så begränsad omfattning att det inte innebär något allvarligt försvårande av områdets utnyttjande i enlighet med vad som annars gäller enligt allemansrätten.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktplan.

Ärendets handläggning

Markägare, övriga kända sakägare och berörda myndigheter har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter.

Synpunkter har inkommit från nedanstående intressenter.

Länsstyrelsen: Länsstyrelsen tillstyrker att reservatet bildas. *Synpunkterna på reservatsbeslutet och skötselplanen har i stort beaktats.*

E-On : Inom området finns lågspänningsjordkablar. Eon har inget att erinra under förutsättning att underhåll och drift kan utföras.

Kommunal Teknik – Trelleborg

Inom området finns kommunala VA ledningar. Kommunal Teknik förutsätter att drift och underhåll kan ske utan inskränkningar.

Parkavdelningen har på andra områden på uppdragsbasis utfört underhållsskötsel.

Överenskommelse och kostnadsersättning får ske direkt med Parkavdelningen.

Fritidsnämnden

Inga synpunkter på förslaget.

Kulturnämnden:

Kulturnämnden ställer sig positiv till reservatsbildningen. Nämnden påpekar en del fel i det textavsnitt som behandlar Skateholmsboplatsen. *Synpunkterna från kulturnämnden avseende Skateholmsboplatsen har beaktats.*

Dikesföretaget St. Beddinge 65 av år 1949

Positiva under förutsättning att det ej påverkar dikesföretagets ledning samt möjligheterna att sköta denna. Skötseln innebär rensning och spolning av rör samt ev uppgrävning och omläggning av rör vid stopp.

Önskar att den lilla trädningen av al avverkas söder om kiosken Fritiden. Träden har vuxit över ledningen och orsakat stopp i ledningen.

Telia Sonera

Föreskrifterna under punkt A får inte innebära inskränkningar i Telia Soneras drift och underhåll av befintliga teleledningar inom området.

Fortifikationsverket:

Inom området finns ett värn som planeras plomberas under 2008-2009. Arbetet består av utrensning av allt miljöbelastande material och annat material för återanvändning. Därefter sker igengjutning av alla öppningar och borttagning på utsidan av allt som kan utgöra fara för tredje man.

Motiv för beslutet och ändamålet med naturreservatet

Fårabackarna är en rest av äldre tiders utmarkslandskap där de sandiga markförhållandena ännu präglar en karaktäristisk vegetation och flora. Området är därför av botaniskt värde. Den öppna strandheden har en värdefull landskapsbild och området har stor betydelse för rekreation och friluftsliv.

Med ovan nämnda motiv och områdets betydelse för bevarande av naturmiljön och på grund av sin vikt för rekreation och friluftsliv bör området ges ett skydd enligt miljöbalken.

Ändamålet med ett kommunalt naturreservat är att bevara en rest av strandheden med en naturligt betingad vegetation och flora samtidigt som området skall kunna utnyttjas som strövområde, för bad, rekreation och naturstudier.

Kommunen har 2005 tilldelats statliga medel för bildande av Fårabackarna, ett kommunalt naturreservat. Kunskapsuppbyggnad har ägt rum genom inventeringar under 2006 av flora och fauna samt en översiktlig marin inventering i kustzonen intill Fårabackarna.

För att trygga ändamålet med ett kommunalt naturreservat skall för området vissa föreskrifter för skötsel och vård av området som meddelas med stöd av miljöbalken. För information skall skyltar över området uppsättas och en informationsfolder tas fram.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt § 3 förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. skall en skötselplan ingå i varje beslut om bildande av naturreservat. Skötselplan fastställs av kommunen i ett särskilt beslut. Skötselplan bifogas, bil 2.

Kommunfullmäktige fastställer med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogade skötselplan, bilaga 2, att gälla tills vidare.

Förvaltning

Naturvårdsförvaltare

Trelleborgs kommun är förvaltare av naturreservatet och skall fortlöpande samråda med markägare, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Detta beslut kan överklagas till Länsstyrelsen, Förvaltningsenheten, se bilaga 4. Beslut i detta ärende har fattats av kommunfullmäktige i Trelleborgs kommun, Inrättande av kommunalt naturreservat vid Fårabackarna, Sammanträdesprotokoll den 16 juni 2008, § 133.

Bilagor

1. Karta med reservatets avgränsning
2. Skötselplan över Fårabackarna
3. Protokoll från kommunfullmäktiges beslut den 16 juni 2008
4. Besvärshänvisning

Sändlista

Länsstyrelsen i Skåne län, miljöavdelningen, 205 15 MALMÖ
Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM
Boverket, Box 534, 371 23 KARLSKRONA
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM
SGU, Box 670, 751 28 UPPSALA
Lantmäterimyndigheten, Lantmäteriet, Box 50590, 202 15 MALMÖ
Skogsstyrelsen, Skånes sydvästra distrikt, Box 6, 243 21 HÖÖR
Vägverket, Region Skåne, Box 543, 291 25 KRISTIANSTAD
Lantmäterimyndigheten i Kristianstad, Box 302, 291 23 KRISTIANSTAD
Polismyndigheten i Skåne, Polisområde Sydöstra Skåne, Ystad
Naturskyddsföreningen i Trelleborg, Att. Sigun Grönlund, Lyktgubbensväg 7, Trelleborg
Dikesföretaget Stora Jordberga 65, 1949 Att. Lars Tingne, Cedervägen 54, Trelleborg
Telia Sonera, att. Ingvar Pålsson, TSS-Network Produktions, Malmö
Karl Karlsson, Ljungmansgatan 12, Ystad
Carl Bro Energikonsult, att Marianne Ingelström, Järnvägsgatan 1, Hässleholm
Fortifiaktionsverket, Peter Backman, Eskilstuna
Kommunstyrelsen
Tekniska nämnden
Byggnadsnämnden
Fritidsnämnden
Fastighetsnämnden
Kulturnämnden
Miljönämnden

